

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési penzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr: bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Mark 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész lven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

„Székely Hirlap“

Politikai, társadalmi- és a maros-vásárhelyi „Jogász-Egylet“ közlönyének

V-ik évfolyam IV-ik évnegyedére.

Előfizetési díj: okt.-decz. évnegyedre 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj, legcélszerűbben postai utalvánnyal, a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre, küldendő.

Bécs, 1873. sept. 25.

Mult szemlémben a székely házhoz érkeztem volt, melyről pedig, minthogy édesmiénk, néhány megjegyzést tennem kell, annál inkább, mert a magyar sajtó egy része egészen másképp tekintette, mint magam. Az vagy dicsérte vagy legalább — mint Loth leányai apjuk meztelenségét takargatni igyekezett.

Természetesen, mert viszonyainkat nem ismerve: az európai civilizáció véghatárán, a „medveországban“ olyant sem gondolt volna. Én, a ki viszonyaink némi ismeretével dicsekedhetem, a magyar sajtó egy részének dacára, ama székely házzal teljességgel nem vagyok megelégedve, s ha időtlen alaku betűkkel, hibás fogalmazással, izléstelen czirádák között felírva nem volna, hogy az „székely ház“, soha sem ismertem volna rá. Aztán mit keresnek beljében, — ha a tapló kalapokat tekinteten kívül hagyom is — azon különböző árucikkek, melyek nemcsak hogy nem székely specialitások, de a melyeket a székely sem nem készlt, sem nem használ? Egyik szent, a borotválkozást, hazugságnak mondotta saját magunk ellen. Azonban a mosakodást, megtiszta ruha viselést, még eddig egyetlen okos ember sem tartotta merényletnek a természetesség ellen. Ha ama székely ház nem lehetett hü képe, jobb módu székely házainknak, akkor inkább kellett volna valamivel fentebb járni a valón, nem pedig azon sokkal alól maradni. Ehez képest, mily egészen más benyomást gyakorolnak az emberre, a szász-, muszka- voralbergi valóban csinos paraszt házak!!

Ilyen, s szomorubb észrevételek után, melyeknek ezuttal hangot adni nem kívánunk, oda hagyva a szegény székely házat, tanulmányozhatjuk azon intézeteket, melyeknek lételt az emberek szellemi szükségai adtak, melyekben a nemzetek, a nevelés és oktatás mezején kivívott rangjukat akarták feltüntetni. Ilyenek: Németország tanodái, tömeges kiállításai, a különböző nemzetek iskolái, s a kis gyermekek pavillonja.

Ez a „kis gyermekek pavillonja“, melyek létesítéséhez, az angolok mellett, a chinaiak

és japánok működtek legbuzgóbban közre, magában foglalja mind azt, mi az értékejtés és oktatás nézlettetve történő eszközlésére eddigelő léteztek. Ott vannak kiállitva egyebek között, azon chinai és japáni képes természetrajzi, s még történelmi munkák is, melyeknek segítségével a 4 éves chinai és japán gyermekeket jálszva oktatják. Mellesleg legyen megjegyezve, e tények ismét mutatják, hogy amazok civilizációja, mily szépen halad Európáé mellett. Néhol párhuzamban, néhol megelőzve azt, néhol hátramaradva attól. A Fröbel rendszere, melyeket mi csak most kezdünk ismergetni, náluk régi keletűnek látszik.

A népiskolák között, leginkább a svéd tűnik ki, igen czélszerű, s az eleganciáig menő csinos berendezésével. Legyarlóbb a portugallóké, olyan forma ez népiskolának, mint a mi székely házunk háznak; paraszti is maradhatott volna. Általában vizsgálva e népiskolákat, valamint a német tanügyi pavillont, Amerika és angliai tanügyi kiállításait, melyeknek gyűjteményei a nagy palotában vannak elhelyezve: úgy látjuk, hogy főszűlyt, mindenik az érzékeltetésre fektet. Mennyire óhajtottuk volna, ha iskoláink mindazon tanárai látják vala ezeket, kik fehér kezeiket, kísérletekkel beszenyezni, vagy méltóságukon alól esőnek tartják, vagy pedig a mi szintoly rossz, röstellik.

Ezek után, ha megtekintettük Dreher sör- és az ahoz tartozók különkiállítását, Albrecht és Cobourg hercegek földmívelés kiállításait, kissé megállapodhatunk a „magyar erdészeti pavillon“-ban, a magyar-, osztrák-, orosz- meg angol agriculturalis kiállitási épületekben. Amazokban, mert a mieink, ezekben, mert ritkaságokkal találkozunk.

A magyar erdészeti pavillon olyan képet nyújt, mint azt ki-ki alapok leírásai, s megjegyzései után, magának megalkothatta. Elég csinos, de nem elég tömeges, s aztán igen kevés a feldolgozott cikk. A legnagyobb fák István király birodalmából vannak kiállitva ugyan, de már gyufa sincsen sok, parkett kevés, faragvány pedig ugyiszolva semmi. A malom-ipar meglehetősen van képviselve; azonban a 200 frtos csokoládé kutya, s a szikla-torta még is Bécsből került ki. Méhészetünk szintén adott életjelt magáról, a kiállitott elég sok és czélszerű méhkasokban; az 1000 frtos bokrétát czukorból, még is Bécs produkálta. Debreczen sonkát vitt a kiállitásra; az óriás sonkát azonban szintén Bécs hizlalta. Szivart szintén állitottunk ki, de itt is inkább a haszontalan különösségekre voltunk tekintettel, keleti származásunk természetéhez biven, mintsem a belértékre és gyakorlatiasságra. Vannak szivaraink akkorak csaknem, mint egy 25 fontos czukor süveg; de jóságra, finomságra a spanyol, amerikai dohánytól nagyon messze állanak.

Emlitém főlebb az angol agrikultur kiállitást, vessünk arra is egy röpkepillanatot. Anglia talaja a főzelekekre nézve, a föld- és égalj nedvességénél fogva, melyekről már Tacitus is emlékezik, különösen alkalmas, sokat is hallottam már azokról, még is várakozásomat a látottak jóval fölülmúlták. Például a hagymák akkorak, mint a

mi legnagyobb karalábéink; ezek, mint a mi leginkább kinőtt káposztáink, s ezek? ezeket már veteményhez, nálunk hasonlítani nem lehet, oly bámulatos nagyok, akár hány van másfél láb átmérőjű. Röviden reflectálva a földmívelési és erdészeti kiállításokra: mig Anglia, és igen sok tekintetben Ausztia is, a tudomány minden vívmányait alkalmazásba veszik, a természeti előnyök kiaknázására, vagy hátrányok leküzdésére: addig nálunk a természet minden, az iparkodás pedig alig több a semminél. „No de se baj, másképp lesz — legalább lehet — ez ezután; szóval — nó ebben eddig sem volt hiány — tettel majd segítünk a hazán.“

S.

Jogi nézet

az örökösödési jog köréből

Ügyvéd: Szabó Józseftől.

Tudjuk, miként az öröklés, belső lényegénél fogva, per fictionem juris tovább is fennmaradó, — melyből folyik, miként egy vagy több, a meghalt vagyoni jogi szemlélyiségét ép azon perfectionem juris folytán s által veheti jogilag magára.

Mely eme jogelv, ugy a régi római jog rendszerében, mint a német, valamint hazai jogukban is ténykedő levén, csak is a vagyoni jognak azon nemzeteknél sajátlagos helyzete az, mi azon elvkérésztülvitelében önállását, illetőleg módoszatait nyeri, — mely által az öröklési rendszernek is bizonyos állást kell elfoglalnia, a mi szintén az egész öröklési rendet épen ugy, — mint az öröklési jogfejlést is felöleli.

Hazánkban régebb az öröklés összefüggésben volt a nemzet közjogi állásában annak osztályaival és így a nemzeti szellemnek belső mivolta, s követelményeivel.

És épen ezen kétségtelen helyzetből megoldható az, miként régi törvényeink szerint a törvényes öröklés — vagy is a családiág természete és minősége fogalmán s eszméjén elhelyezkedett jog sokkal fontosabb, sőt határalanabban erősebb volt, mint a szintén akkor is létezett végrendelet szerinti öröklés. Mert utóbbi nemcsak annak alapelvein s eszméjén, hogy határozott korlátok közé szorított volt, de sőt az előbbi t. i. a törvényes öröklés épen a vagyonnak családiasságából folyásáért kiforgatható vagy könnyen elodázható nem vala.

Mig ellenben régebb jogviszonyainkat kimozdító ösiségi nyiltparancs s általános polgári törvénykönyv, már saját önnön elvei által, melyben szintén azért kimutatható a régebb római jogban is beállt jogfejlémények nyomán kifejlődött intézményekből átszivárgás, az öröklési létezett rendszerünket merőben megfordítottan, s a vagyon szoros értelmű és eszméjű családiasságát komolyan meg se figyelve, e szerint nem tehát a nemzetnek előbb említett közjogi s nemzeti szellemű helyzetét, — hanem azzal ellentétben a végrendeleti öröklést a törvény felé helyezé a vagyon feletti átlagosan szabad rendelkezhetési körrel, — mi által a törvényes öröklési jog, a végrendeleti uton helyezettett el.

És így két igen fontos kérdés az, — mi ebből folyólag felmerülten — elhelyezkedést igényel:

a) Helyes-e köz- s magánjogilag a családi vagyon felett is a szülőnek szabad végrendelkezhetése s kell-e e tekintetben a codificationnak beható figyelmet fordítani.

b) A jeleni helyzetünkben is — Erdély s Magyarország öröklési rendszere azonos-e, és minő éles ellentétek közt helyezkedik a két rendszer?

Melyek előtt még kiemelendőnek vélem megjegyezni, — miként ösiségünk az, — mely Erdélyben az ösiségi

ny.-parancs, s a polgári törvénykönyv szellemében, mint a nemzeti geniusnak meg nem felelő, épen úgy ma is azon habozásokért, mik az ősiségi ny.-parancs születésével a casuistika terét ölelék fel teljes irány- s helyzet-szerűtlenségben, elejté egyáltalán az 1848. évi XV. t. cz. által valószínű kívánt elvet, — de azzal karöltve a magánjogi létnek hinárosságát s zavartságát idézé elő, — és ugyancsak ősiségünk az, mi Magyarországon 1861. évi országbírói intézkedések után, noha az osztrák jog kimozdításával is ma már oly közérdekbeni fontosságot s reformot igényel, — miként helyzetük itt, mint amott tartatatlanná lévén, igénylik, sőt követelik a codicatoroknak nemcsak beható, alapos, hanem igen is komoly figyelmeket s átgondoltságukat.

Épen azért nagyon is fontosnak vélem elvben megoldását annak, miként: helyes-e magánjogilag, mint a jogfejlés folytán, hogy a családi vagyon felett a szülő szabadon rendelkezessék, s e tény lelhati-e kellő indokoltaságát az öröklés per fictionem juris ma is érvényesülten levő körében, mint mely magában foglalja azt, — hogy az örökös épen mert a természet-szerű belső okozatnál fogva, mint épen azon természet-szerűségnek szoros kapcsa az ezt létesítő okkal érvényesülten álló, s jogosult is egy-szersmind arra, hogy az ok vagyoni személyiségének is kezdettől részese lehessen.

Mely ha tényleg áll, — mi hiszem bővebb fejtegetést nem igényel, mert az épen a jelzett természet-szerűszekötötésből is megoldást nyerhet, kitisztázott az, — miként az örökös, mint a ki egy másikával legközelebbi természet-szerűszekötötésbeni személy, — azon másik vagyoni-jogi személyiségének is átverőjeként áll a halál esetére, minél fogva ezen helyzetből az örökösnek az előbb említett vagyoni jogára nézve várandósága, vagyis várományosi joga van.

E tételből tehát folyik, — miként ezen természet-szerűleg levezethető jogozatokból korántsem állapíthatik vissza a családi vagyon elidegeníthetlensége, — de igen is a vagyoni-bírói kizártság s átszállításnak ma könnyű, s ép oly ferde viszonyzata s léte, — mi ellenkezik a család-jog szoros, mint legtágabb értelme s elveivel, — bíráljuk azt bár szoros jogi vagy elvont észjogi szempontból is.

De noha ha azon feltett kérdés talán eddig megoldást is nyert van a felhozottakban, még sem tűnik feleslegesnek azt is felemlíteni, hogy helytelensége jobban kitűnik a szülőnek a családi vagyon felett szabadon leheto rendelkezéséhez; miszerint a szülők s gyermekek közti viszony is nem jogi, hanem erkölcsi természetű; mi abban jogi természetűséget ölt, csak is hatályában nyilvánul s nyeri rendszerét.

Es ha itt átgondoljuk a kifejtett erkölcs s nem jogi természetű viszonyt, sőt mellette azt, mi az apa, anya s gyermek közti viszony tekintetében a jog hatásában mintegy jogi természetűséget öltve kifejlődést nyert, úgy továbbá megfigyeljük az öröklési szabályzat részleteit, azoknak egymással szemben s melletti hiányát, módosztatát, — valamint a felmenőlegesen is ténykedve álló jogigényt s jogot, tehát a létező öröklést, melyek egyáltalán a vagyoni-jog személyiségét egy körben megmozgónak helyezik, végül mindezekkel szemben bírálattal visszük a belső erkölcsi alappal bíró viszonyban a jogi s erkölcsi kötelmek való mérlegét, azok egyensúlyosításában lehetlen át ne látni, hogy valóban az, miszerint a szülő a családi vagyon felett is szabadon rendelkezessék helyes s indokolható megoldást nem nyerhet, — a mért is az szabályozást nyerhet, sőt az öröklési rendszerben át is viendő elvűl lenne tüzendő.

Ezek mellett önként folyik az is, hogy a család-vagyon eként állandósulna, nem az elidegeníthetés, hanem az elvégre rendelkezhetés felett, s a gyermek vagy a törvényes örökös is épen azon jogozattól szintén oly nemű vagyonnal másként lenni jogosult nem lehetvén, midőn egyfelől a bonyolultság tisztázatnók általa, másfelől a való helyzet kívánalma az osztó igazsággal a kellő színvonalra helyzetelnék.

Ezen kifejtések után, ennek bővebb igazolhatásul maguk visszasz helyzetükkel emelkedik föl azon elől felhozott 2-ik tételünk összefoglalhatása, hogy a jeleni helyzetünkben is Erdély s Magyarország öröklés rendszere azonos-e és minő éles ellentétek közé helyezkednek a rendszerek ?!

Mire nézve mindenekelőtt felemlíteni kell, hogy mig Erdélyben az ősiségi ny.-parancs szabályzata, s a polg. törvénykönyv elvein oldatik meg az öröklés, addig Magyarországon, ezeket hatálytalanító országbírói értekezletek nyomán átültetett régibb hazai törvények elvein — úgy számosabb curiai elvleges döntvények cinosurain stb. — mi az azontalanságot igazolja épen úgy az ellentétek egész halmazát, különbségességét kétségteleníté már

első tekintetre is, ha csak egy futó tekintetet is vetünk a két jogrendszer belső, mint külső mivoltára.

Tehát ténylegesen állván Erdély s Magyarországon uralgó jogrendszer azontalansága és e szerint ellentétei, mindazáltal csak részbeni kimutatásul, de azért, és hogy első, mint utóbbi tételünk bizonyítva legyen s általa az előbbi tételben jelzett erkölcsi alapek mellett jogi természetűség hatályából kifejtett rendszer s a szabad végrendekezés jogtalansága is minősült legyen, elég ha kiemeljük példaszerűleg azt:

A.-nak van két fia B. C. nagykornak. De B. meghal gyermek és végrendelet nélkül, kérdés, mint áll az öröklés a két ország jeleni örökjog rendszerén ?

Erdélyben, B.-nek vagyona két egyenlő részre oszlik, mert a ptk. az apa s anya öröklését tartja irányul, a régi hazai jog a kettőt egynek veszi, és így B. vagyona fele megy A.-nak, mint életben lévő apára, fele megy C-re és pedig A. gyermekeire B. testvéreire, de mint A.-nak D. elhalt neje s B.-nek anyja jogán, mint anyai rész.

Magyarországon, B.-nek vagyona megy teljes leg A.-ra, s C nem örökl, mert a háromlás A.-ra néz, és pedig az említett hazai jogelvek szerint.

Tovább menve, vegyük fel e példát: B. meghal magtalan, de végrendelet hátrahagyásával

Erdélyben: B. vagyona, ha ez A.-t, atyját kivegrendelkezte vagy is az örökségből kizárta, az atya követelheti a köteles részt, mig ellenben C, ez esetben köteles részt sem kérhet, mivel köteles részhez nem jogosult.

Magyarországon: az adott esetben C.-nek igénye sincs, mert örökléshez nem jutott személy, tehát eo ipso köteles rész igénye sem létezhet.

E szerint, midőn az adott esetek egyfelől feltüntetik azt, hogy a gyermek vagyonában az apai igény vagy is a szülői jog folyton létezik, és megfordítva, másfelől megmutatják, miként a vagyonban a személyiségek újra s épen az oknak okozatánál fogva találkoznak, ennél fogva nem-e épen abban nyeri megállhatási indokát, hogy a családi vagyonnak szabad végrendelezhetése kizárassék, minél fogva az is bizonyított, hogy igen is öröklési jogrendszerünk nemcsak belsőlegessége, de intézményeinek mivoltából is nem az osztó igazságon nyugvó, hanem hogy öröklési rendszereinkben kimutatott éles ellentétek s végeredményben éles különbségek találkoznak, mik tekintettel arra, hogy legkiváltképpen legfőbb bíróságainknál kellőleg nem észleltetik, sok elvilegesen eltérő jogi intézkedéseket is eredményeznek.

Tény tehát, miként codificationk e tételeket nem csak átható komoly, de felelté behatólag kell figyelmébe vennie, melyek felett emé nézetemet tevém azon hitben miként az örökjog rendszerének helyzete felett igen is sok még az, mit az osztó igazság, a nemzeti szellem s vele a kölcsönösség s egyöntetűség sürget és követel, s hogy a netaláni eszmecsere csak használni fog az ügynek, melynek minél sikeresebb megoldása mindnyájunk közös ugyan, de egyöntetű kívánata.

Mi hir külföldön?

— Francia köztársaság. Közelebből Chambord gr. magán levél alakjában nyilatkozatot bocsátott világgá, melyben igyekszik felelni mindazon badarságokra, melyekkel vádolni őt senkinek sem jutott eszébe. Azonban egyetlen olyan pontot sem érint, melyet a közvélemény valóban számon kér tőle. A nyilatkozat különben is nagyon gyenge mű, s még tulajdon hívei között sem tett várt jó hatást. A legitimista sajtó ömlengései ezuttal dévajkodtak; az orleanisták pedig „üres eseménynek“ mondják, mely a fussio ügyének épen nem teszen jó szolgálatot.

— Thiers, ki huzamosabb időre vonult Genf-be, pihenését félbehagyva indul vissza Párisba. Ezen visszatérést a baloldal eljárásának szükséges megállapításával hozzák kapcsolatba.

— Spanyolország. Alicantenak mult számunkban említett bombázását, az idegen hatalmasságok konzulai összedugott kézzel nézték, dacára a német és hollandi közbejárásnak, kik a védtelen város brutalis rombolását, teljes erejükből akadályozni igyekeztek. Francia hírek szerint 8 emberélet esett áldozatul. E tekintetben a spanyol felkelők nem állanak magukra, ugyan is:

— Dél-Amerikában. Hondurás egyik kikötő városát, Omoat a Niobe nevű angol fregatte szintén bombázás alá fogta. Tette pedig ezt azért, mert nevezett városban az angol alatyalók kifosztattak, bántalmaztattak s fogságra vettek, s úgy látszik a hondurási kormány nem birt, vagy nem is akart elégtételt szerezni a sérelméért. Hondurás államnak egyébiránt népjogilag elismert

törvényes kormánya van, s Londonban követet és főconsult tart, s Anglia a maga részéről a guatemalai ügyvivője által tartja fenn Hondurással a diplomatai összeköttetést. Omoa hondurási öbölben Guatemala határán fekszik. Az állan 2215 négyzetmérföld kiterjedésű, 350,000 lakossal; ezek közül 160,000 indus 180 ezer kevertfajú, 5000 fehér és 5000 néger. Fővárosa Camayna 7—8000 lakossal. Van 600 főnyi állandó serge s 6000 főnyi miliciája. Kikötői az atlanti tengeren: Truxillo és Omoa, az elsőnek jövedelme a 600,000 dollárnyi consolidált államadósság fedezetül szolgál.

— A persah sach európai utjából haza érkezvén, nagyvezérét elbocsátotta. A „Levand Herald“ szerint ezen elbocsátásnak az az oka, hogy a nagyvezér a királyok királyát, a nap fivérét, utazása alatt megfosztotta három legkedvesebb udvari hölgye társaságától. A sah három hölgye kíséretében Moszkváig haladt. De innen, nagyvezére unszolására az udvari hölgyeket, kiket a nagyvezér előadása szerint nem lehetett volna európai udvaroknál bemutatni, visszaküldte hazájukba. Később aztán a sah azon meggyőződésre jutott, miszerint oly nehézségek, minőkről nagyvezére beszélt neki, legkevésbé sem merültek volna föl, miért aztán bosszút táplált Husein Mirza khán vezére ellen. Ehhez járult még, hogy a nagyvezér megsérté gőgös és nagyravágyó magaviselete által a kíséretben levő hercegeket, midőn semmi alkalmat el nem szalasztott, hogy ezeket illem dolgában megszegyenítse, magának biztosítva minden alkalommal a kitüntetett helyeket s általában úgy cselekedve, hogy magatartása által a hercegeknek kimondhatatlan kellemetlenségeket csinált. Annaira hágott e miatt a hercegek dühe a nagyvezér ellen, miszerint kinyilatkoztaták a sah előtt, hogyha a nagyvezért el nem bocsátja, ők fogják elhagyni az udvart s a vidékre vonulni.

Hire jár, hogy az elbocsátott nagyvezér fürdőn fog megöletni.

— A maros-vásárhelyi 1-ső löverseny. (1873. october 5-én.) Nem tudjuk maros-vásárhelyi-nek vagy medgyesfalvi-nek nevezzük-e e versenyt, mintán a gyp melyen a futás történt, Medgyesfalva határában van. Azonban legyen maros-vásárhelyi, nem csak azért, mert a fiatal mágánokból alakult lövaregylet „maros-vásárhelyi lövaregylet“-nek nevezi magát, hanem azért is, mert a néző publikumnak az ötezeret meghaladó jelentékeny száma városunk felsőbb és alsóbb rangu polgáraiból telt ki. A sportnak ez Európaszerte kedvelt neme, melynek a magyar földre lett importálást a legnagyobb magyar ember, a dícsőült gr. Széchenyinek köszönhetjük, tehát a Maros partján is kezdetét vette. — A fiatal mágánok, kik e lövaregyletet alakították, a székelvöldnek is alkalmat adtak a löversenyek örömeinek élvezésére. Nézetünk szerint mulattató elemén kívül még jelentékeny hasznai is volnának a megkezdett s késégkivül folytatandó versenyeknek, ha a nemes egylet céljának programjában az annyira életrevalónak bizonyult székelvölövok nemesítését és idomítását is bevennék. De térjünk az érdekes nap eseményeire. A mult vasárnap (oct. 5-én) délután két órára a kedvező idő, melynél kedvezőbbet mondva sem lehetett volna megrendelni, nagyszámu nézősereget gyűjtött a pálya közelébe. Négy futás történt. Első volt a város kitűzött 25 drb aranyért küzdők. A nyomtatott programban 4 ló volt megnevezve, azonban csak 3 vett részt a versenyben: gr. Teleki Géza Szép Juhász, gr. Lázár Vincze Fernhillje és b. Vesselényi Béla Etelkája, lovagolva gr. Bethlen Domokos, egy angol jocke és b. Vesselényi Béla által. A versenyfutás változó előnyvel folyt, mig annak vége felé a pálya utolsó negyedében gr. Lázár Vincze Fernhillje határozott és tulnyomó előnyt vett többi vetélytársain s bizonynyal elnyeri a díjt, ha lóvarjának a kis angol jockének talán kar-gyengessége miatt a pályából ki nem tör: így azonban br. Vesselényi Béla Etelkája lett a nyertes a Szép Juhász két és fél lóhosszal utána elmaradván. Második volt a gátverseny három, 3 és fél láb gáttal, díja 300 frt o. é., mely a bántépnek járulékával 555 forintba emelkedett. Eredetileg hat ló volt nevezve, a versenytérre, azonban csak három állott ki, gr. Lázár Vincze Cypri-s-e, lovagolva a tulajdonos által; ifj. b. Bálint József Cancanja, lovagolva gr. Teleki Géza által, és b. Vesselényi Béla Magnoliája lovagolva a tulajdonos által, Cancan már az indításnál félre állott, más két társának engedvén át a küzdőtér. Magnolia párszor kitört, dacára az ebből eredő késedelemnek, Cypri-s nemcsak beérte, de a díjt egy fél lóhosszal el is nyerte. E futás igen érdekes volt. Cypri-s előnyben volt társa felett az ugrásban. Magnolia Cypri-s felett a sebességben, a kitörések következtében azonban bizonyára veszített volna, ha a pálya utó negyedében egy szerencsés kárámból (kitörendő lévén beleütközött vetély-

Augusztus havi forgalomkimutatás.

Bevétel:

Pénztármaradvány július 31-ről	10697	frt 15	kr.
Takarék-pénztári betétek 37 féltől	9943	" 11	"
Visszafizetett váltók	138,157	" —	"
" " zálogkölsönök	303	" —	"
Befizetett kamatok	2652	" 76	"
" " illetékek	2657	" 39	"
Részvényes átiratási díj	2	" —	"
Megtérített kezelési költség	41	" 70	"
Késedelmi kamat	8	" 53	"
Összesen:	164462	frt 64	kr.

Kiadás:

Visszafizetett betétek 59 félnek	19929	frt 78	kr.
Betéti folyó kamatok	60	" 46	"
Leszámitolt váltók	132487	" —	"
Zálogkölsönök	620	" —	"
Kifizetett osztalék 1869-re	6	" —	"
" " 1870-re	12	" —	"
" " 1871-re	18	" —	"
" " 1872-re	60	" —	"
Kezelési költség	54	" 63	"
Tiszti fizetések	233	" 33	"
Igazgatási költség	40	" —	"
Más pénzügyintézeteknek	200	" —	"
Felvett kölcsönök kamatjába	300	" —	"
Posta és bélyegdíjak	—	" 90	"
Pénztár maradvány augusztus 30-án	10440	" 54	"
Összesen:	164462	frt 64	kr.

Szeptember havi forgalomkimutatás.

Bevétel:

Pénztármaradvány augusztus 30-án	10440	frt 54	kr.
Takarék-pénztári betétek 29 féltől	8240	" 83	"
Visszafizetett váltók	152911	" —	"
" " Előlegek	420	" —	"
" " Zálogkölsönök	214	" —	"
Befizetett kamatok	3052	" 26	"
" " illetékek	3057	" 6	"
Megtérített kezelési költség	47	" 90	"
Késedelmi kamat	69	" 7	"
Más pénzügyintézetektől	24200	" —	"
Összesen:	202652	frt 66	kr.

Kiadás:

Visszafizetett betétek 62 félnek	21083	frt 12	kr.
Betéti folyó kamatok	84	" 21	"
Leszámitolt váltók	150445	" —	"
Zálogkölsönök	459	" —	"
Kifizetett osztalék 1869-re	3	" —	"
" " 1870-re	6	" —	"
" " 1871-re	18	" —	"
" " 1872-re	20	" —	"
Kezelési költség	41	" 35	"
Tiszti fizetések	216	" 66	"
Igazgatási költség	130	" —	"
Felvett kölcsönkamatok	412	" 50	"
Posta- és bélyegdíj	1	" 98	"
Más pénzügyintézeteknek	24200	" —	"
Pénztármaradvány szept 30-án	5531	" 84	"
Összesen:	202652	frt 66	kr.

Z. dr. Knöpfler Vilmos. s. k. Watervliet Károly s. k.
igazgató. könyvvizető.

Jeney Albert. s. k.

aligazgató

Dürüczkölő.

A mi vigkedélyű kollégánk, Kerekes Sámuel az „Erdély” közlebbi számában, komolyan válaszol hozzá intézett sorainkra. Nincs semmi köszönet e válaszban; olyan formán hangzik az, mint a siket leány telelete: jónapot hugom! zsákot mosok uram. Gyöngéden figyelemmel kívántuk: hogy sértést követett el, midőn egykori jóakaróit, előljáróit: a helybeli főtanoda tanári karát lapjában meghurczoltatni engedte. Elvartuk volna tőle, hogyha csakugyan akarván kívül csuszott lapjába e meghurczoltatás, pár szóban kijelentse: mikép ez beleegyezésén kívül történt. Határozatlan kijelentettük, hogy e sérelmet elnyeljük, sőt még békejobbót is nyújtunk feléje. Ő azonban e békejobbót neki nyújtott kesztyűnek tekintvén, azt mondja, hogy „fölvesszi a kesztyűt.” Nem kesztyű volt a tisztelt kolléga ur, hanem őszinte jobbke. Ugyan mi zavarta meg önnök látideit, hogy szarvasbőrnek tekinti a csontot és húst?

* * *

Figyelemmel kívántuk: hogy nem volt a maga rendjén Tolnait lapjában dehonestálni engedni, s hogy őn házigaadja az „Erdély” tulajdonosa is meg volt támadva az ellenünk intézett gyalázkodásban. S a helyett hogy ezekre telelne, bírának tolja fel magát köztem s keresztyén szívű újdondásza közt. Nem csudálkozunk, hogy itéletének mérlegét ellenünk billenti le; hiszen, miután

kijelentettük, hogy kérelhetlen ostromló lesünk a környezetünkben feltűnő félszedségeknél, az „Erdély” szerkesztőjének egy tűnhetik föl a „Székely H.” mint a cigány, nak a deres. Hanem miután ő igazán kesztyűt dobott előnkbe, fölvesszük azts igyekszünk reakoppintani a „macska körmökre.”

* * *

Őn érdemül rója föl, hogy „pártatlan állásban volt polgártársai közt és semmi tevéleges szerepet nem viselve, politikai és felekezeti különbség nélkül igyekezett mindenkivel békés egyetértésben élni.” A magatartás helyén volt eddig, de nem lesz helyén ezután. Mi nem itéljük el őnt azért, hogy a mint az iskola porát lerázta magáról, egyszerre nem foglalt pártállást, hogy egyiránt jól találta magát Esztergomban és Debreczenben, a jobb és baloldali pártklubbokban stb.; egy fiatal embernek elsőbb tájakoznia kell magát; ismernie kell a mozgató rugókat, melyek a társadalom különböző csoportjait tevékenységre sarkalják.

Hanem ez a boldog pártatlanság nem tarthat örökre. Önnek, miután nem gyermek többé, és egy tisztességes állást foglal el a társadalomban: szint kell bevallania; választania kell Debreczen vagy Esztergom közt s a politikai pártok közt is állást kell vennie. Csak az ugorka az, mely zöldkorában ér valamit s midőn sárgulni kezd, ell kel dobnunk: a nemesebb gyümölcsök használható érett állapotjokban szint öltének magukra; a cseresznye megpirul, a jó besztercei szilva megkékül, az ananász megsárgul. Így önnök is, a mint az érés korszakában előbb halad, szint kell mutatnia, ha nem akarja magát ugorkává degredálni. Ha kedve lesz még, folytathatjuk elmélkedéseinket.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi kir. ítélő táblának 1873. okt. 6-án tartott nyilvános ülésén következő ügydarabok adattak elő.

II. Tanács polgári ügyekben.

Illyés Károly k. t. r. b. által.

Maino György Biró Andrásné e. birt. háb. i. Pápa György Dobolyi József e. megye igazítás i. Ifj. Török György Oseh Martonné e. 93 frt iránt, Seidenfeld Móricz Bernád Beniamin e. 4 frt i., Jordán Nicolai Dénes Barabás e. 150 frt s járuléka i., Allenberg Lázár Dávid Izrael e. 127 frt 75 kr iránt, Szakács József Nagy Ferenc s t. e. som. vh. i., Schnell Károly Vanke János e. 54 frt 20 kr i., a kir. kincetár Mánn Tódor lui Stefan e. birtokháborítás i., Róza Pál Kovrig György és t. e. 39 frt i., Simonfi István Letai Imre és társa e. 8 frt 88 kr i., Virág Ignác kir. kincetár e. 68 frt 14 kr iránt, Schneider János Nyisztor János e. 17 frt 10 kr i., Papolezi Lajos Lászlófi Gábor e. 150 frt iránt, gróf Toldalagi Zsigmond Kinda Márton e. bérlemény kiürítés iránt, gr. Toldalagi Sigmund Blaga Petru e. bérlet felmondás i., Nagy Sigmund Kinda Márton e. bérlemény kiürítés iránt, Klacz János Gencsch János Stippes ellen birt. háborítás i.

III. Tanács büntügyekben.

Nagy Samu k. t. r. b. által.

Oprie Krecsun sulyos testi sértés büntügye, Valeanu Dumitru sulyos testisértes büntügye, Molnár János sulyos testisértes büntügye, Fergyes Nutiu vagyon biztonság e. kh. i., Péter Antalné s. társa becsület biztonság elleni kihágás iránt, Antal Károlyné becsületsértés elleni kh. i., Nagy Ferenc köz intézetek elleni kh. i., Sziogyártó Zahaiia testi biztonság elleni kihágás iránt, Bartok Lajos e. testi biztonság elleni kihágás i., Rigó András e. testi biz. elkh. i., Snapech József s. társa becs. bizt. elkh. iránt, Csomor Gergely s. társai e. becsület biztonság elleni kh. iránt, Bokor Mihály becsület biztonság elleni kh. iránt, Bokor Mihály becsület biztonság elleni kh. iránt, Gyá, gya Gergely s. társa becsület biztonság elleni kh. iránt,

Vajda Simon k. t. r. b. által.

Balló Pál és társa sikkasztás büntügye iránt, Mátféi Károly nyilvános erőszakoskodás büntügye iránt, Hentes Ilyés sikkasztási büntügy iránt, Molnár Józsa Martonné emberölési büntügye, Bitai Gál Ignác családi büntügye, Bodó Miklós nehéz testisértes b. ü.

Bárdosi György k. t. r. b. által.

Lungu Jose becsület biztonság elleni kihágásos ü. Boczán Juon tulajdon biztonság elleni kihágásos ügy. Kosbuk Klement sulyos testisértes büntügye, Majereai Koszta becsület biztonság elleni kh. i., Fikely Mihály e. testi biztonság elleni kh. i., gr. Toldalagi Sigmund ellen becsület biztonság elleni kihágás iránt, Mártini Anis e. becsület biztonság elleni kh. i., Nemes Andrásné és tá. sai e. becsület biztonság elleni kihágás i., Momen Kat., cza e. testi biztonság elleni kh. i., id. Gaizágó Antal r. tulajdon biztonság elleni kihágás iránt, Máté Zsuzsánna és társai e. testsértés elleni kh. i., Muntean Tódor ee tulajdon bizt. elh. i.

társába) a rendes directiába nem téríti. Erre következett a földészek versenye, az első érkezőnek 25 tallér, a másodiknak 15 frt volt díja. Négy ló versenyzett. Egyik már a pálya első negyedében elmaradt, a folytonos vezető lovasa, kalapját és pácáját elhullatván, nem volt mivel nógassa Fecskéjét, így a medgyesfalvi Pajtás elsőnek érkezett be. Az első nyertes ló tulajdonosa Baranyai Vaszi, a másodiké Hosszu Péter, kik diadalittasan rakták zsebre nyereményeiket. A hölgyek díja zárta be a versenyt. A program szerint három ló volt nevezve; gr. Teleki Géza Bezzége, lovagolta b. Bánfi György, gr. Bethlen Domokos, Pirkája lovagolta a tulajdonos; és gr. Lázár Vince Kingje, lovagolta Agoston huszár százados. Az oszlopnál még három nevezetett: Jeddí Sándor Vesz-tája, lovagolta Borbály honvéd vezető, gr. Bethlen István Fernhillje, és b. Vesselényi Béla Etelkája, lovagolta a tulajdonos. Első érkező b. Vesselényi Béla Etelkája; második gr. Teleki Géza Bezzége. E verseny arról nevezetes, hogy világosan kitűnt, mekkora előnyben vannak a dressirozott lovak a nem dressirozottak felett. A publikum nagy meglepéssel távozott a versenytérrel, dacára annak, hogy sokban meglátszottak az első kezdet hiányai. Így a nézőhely berendezése nagyon primitivszerű volt; a program szerint előre hirdette volt határidők nem voltak pontosan megtarva; nem volt kellő felügyelet a helyek pontos megtartását illetőleg, keresztülköszöl-jár-tak egy helyről a másikra stb. Azonban mindezek a kezdet nehézségeivel vannak kapcsolatban, s reméljük, hogy a jövő évben teljesen elmaradnak.

Mi hír városunkban?

— A kolozsvári kir. tudomány. egyetemen az 1873-ik tanév téli szakára a beiratások folyamathat-lévén, erről azon figyelemmel értesítettnek, hogy a beiratási határidő f. október hó 15-ig bezárólag van kitűzve. Az egyetemi tanács f. év oct. 1. tartott üléséből, Kolozsvárt, 1873. október 2-án. Dr. Szuhalek e. i.

— Jeles orvosaink száma egy szép reményekre jogosító erővel szaporodott városunkban. Városunk szülötte jogtudor Dózsa Károly orvosi tanulmányait teljes befejezése után a napokban városunkba érkezett, s nagy szorgalom, s kitűnő-eredményrel gyűjtött ismereteit itt helyt szándékozik embertársai javára fölhasználni. Mi, a kik tehetségeit és készségét közölről ismerjük, nagy nyereségynek tartjuk polgártársainkra nézve. Városunknak jeles egyénében gazdag orvosi kara egy hasonló jeles taggal szaporodott. Mi tanulása és tehetségeihez mért szép jövőt kívánunk fiatal orvosunknak, ajánlván őt szenvedő polgártársaink figyelmébe.

— A múlt vasárnap papjelölteink sorában Tolvaly Zsigmond székely-udvarhelyi lelkész mutatta be magát a ref. egyházközönségnek. Beszéde, a melyet elmondott, tudomány, képzettség és jeles papi tehetségről tanuskodik.

— Az Erdélyrészi reformátusok egyházkerületi közgyűlésének megtartása végett már szét vannak bocsátva a meghívó levelek, az ezen gyűlésre jogosult tagok nov. 2-ára vannak ide városunkba meghiva.

— A maros-vásárhelyi takarékpénztár július havi forgalomkimutatása.

Bevétel:

Pénztármaradvány a június hó 30-án	9925	frt 78	kr.
Tak. pénztári betétek 60 féltől	19053	" 15	"
Visszafizetett váltók	39105	" —	"
" " Előlegek	3037	" —	"
" " Zálogkölsönök	1397	" —	"
Befizetett kamatok	798	" 22	"
" " illetékek	809	" 87	"
Megtérített kezelési költségek	28	" 29	"
Késedelmi kamatok	43	" 33	"
Elárvezett zálogból többlet	61	" 60	"
Személy számlára	3000	" —	"
Más pénzügyintézetektől	20100	" —	"
Összesen:	97359	frt 24	kr.

Kiadás

Kifizetett betétek 80 félnek	23319	frt, 6	kr.
" " betéti folyó kamatok	9	" 13	"
Leszámitolt váltók	37668	" —	"
Előlegek	40	" —	"
Zálogkölsönökre	1264	" —	"
Kifizetett osztalék 1872-re	30	" —	"
" " 1871-re	9	" —	"
Kezelési költség	54	" 74	"
Tiszti fizetések	216	" 66	"
Igazgatási költségek	58	" —	"
Felvett kölcsön kamat	746	" 71	"
Posta és bélyegdíj	31	" 33	"
Más pénzügyintézeteknek	23181	" 29	"
Elárvezett zálogokból többlet kifizetve	34	" 17	"
Pénztármaradvány július 31-én	10697	" 15	"
Összesen:	97359	frt 24	kr.

Popovics Servian k. t. r. b. által.

Pópa Filon tolvajság iránti bűn, Keresztes Lajos; b. csületsértés iránti bűn, János albert becs. sért. b. ü., Ábrahám Vaszília becs. sértés b. ü., Stoika Simion becsület sért., Sturzer János becs. sértés b. ü., Lupa János s társai emberölés bűnügye iránt, Marosán Geratin s társa becs. bizt. elleni kh. i., Balázs János vagyobizt. ellen kh. i., Klos György becs. sértés i., Suba Monica testi biztonság e. kh. i., Vaja Péter testi biztonság elleni kihágás i., Oltyán George becsület biztonság elleni kihágás i., Peák Atyim becsület bizt. el. kh. iránt, Ferencz Mihály köz biztonságra tartozó közintézetek el. áthágás i., Ana lui Vaszilie Petru Neamtzu testi bizt. el. kh. i., Bartha László becs. sértés el. kh. i., Tripon Veronika becsületsértés iránti b. ü., Jákob Bentza közbizt. elleni kh. b. ü., Bokor János és társai emberölés iránti b. ügye i.

Spech Adolf k. t. r. b. által.

Stán Dumitru e. nyilvános erőszakoskodás bűnügye Negy Gergely e. súlyos testisértés bűnügye iránt, Gáspár Nicolai e. erőszakos nemi közösülés iránt, Ádám János e. tolvajság i., Knal Susanna e. tolvajság iránti b. ü., Gál Sásáuna e. tolvajság iránti bűnügye, Sitz Ferencz e. tulajdon biztonság e. kh. i., Arkás Simion és társa e. tolvajság iránti b. ü., Juon Munteanu e. tolvajság b. ü., Nussbaechet Justina e. tolvajság bűnügye iránt, Nussbaechet Justina e. tolvajság b. ü.

Dózsa Miklós k. t. p. b. által.

Beiku Lázár súlyos testi sértés bűnügye iránt, Bíró József tolvajsági bűnügye, Vagner János és társa nyilvános erőszakoskodás b. ü., Hadnagy Dénes és t. nyilvános erőszak i., Beka Elek nyilvános erőszak i., Sychvartz Sára becsületsért. kh. ü., Stuss Jakab élet biztonság e. kh. Gergely Ferencz becs. sértés i., Ferencz Maria tulajdon bizt. i., Zier Gotfried becsületsért. b. ü., Szász Márten és társa becs. sértés b. ü., Pintya Gavrilla testi bizt. i., Muntján Vaszi és t. becs. sért. b. ü., Kőnczei Antalné és t., Filtz Leopold közérközlés elkh i., Nagy József becs. sértés b. ü., Grel János becs. sértés iránti b. ü., Krisan Simon testisértés b. ü., Marian Juon testisértés b. ü., Csizsér Ferencz becsületsértés b. ü.

Mégai Ferencz k. t. r. b. által.

Lukács Márton és társai tolvajsági bűnügye iránt Fazakas Domokos erőszakos nemű közösülés i., Todorucz Pável csalás iránti bűnügye, László Józif és társa tolvajsági bűnügye, Jakaa István gyujtsági bűnügye,

IV. Tanács urbéri ügyekben.

Gruz István k. t. p. b. által.

László István örökössei Roppelt Márton e. majorság beltelek i., Pechi János örökössei Mann Aleman e. majorság beltelek i., B. Rauber Nándor Magos István e. telekkállomány i., Máté István Vanka Juon e. majorság természeti telekkállomány i., gr. Lázár József jog utódai Radu Nicolai e. majorság természetű telek állomány i., Gola Péter Hasdó község e. majorság erdő i., Guraszádi volt bérese az ottani volt földesurak erdőlési haszonbér i.

Bécsi tőzsdéi árkelet (Okt. 7.)

5% metallique	69.15
5% nemz. államkölcsön	73.30
1860. államkötvény	101.—
Bankrészvény	960.—
Hitelrészvény	222.50
London	112.75
Ezüst	107.25
Arany	54.3
Napoleon arany	9.4
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	75.—
" " " temesi	73.—
" " " erdélyi	73.70
" " " horvát-slavon	75.—

Felelős szerkesztő MENTOVICH FERENCZ.

Főmunkatárs és a jogirész vezetője: Kuti Albert.

Hirdetmények.

(10)

47—52

Galéne-befecskendezés.

Gyógyít fájdalom nélkül 3 nap alatt minden húgycső-kifolyást, úgy most keletkezőt, valamint kifejezett és egészen idültet.

Központi főraktár az osztrák-magyar birodalom számára:

Maager Vilmos, Bécs,

Bäckerstrasse 12. szám

Ára használati utasítással: 3 frt 70 kr. Pesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél

1—3

(84)

Szent-Háromságon 100 szekér széna, akár készpénzen eladandó, akár kitelelésre szarvasmarha vagy juhnyáj fogadható fel reá. Bővebb értesítést ad itt helyt Sánta Károly úrnál a régi-baromvásár-utcában.

(83)

2—3

Egy testbe, lélekbe ép, legalább 4 gym. oszt. végzett jó tanuló és jó családból való ifju kerestetik a gyógyszerészi pályára. Értekezhetni. Maros-Vásárhelyt a „Magyar koronához” címzett gyógyszerárban.

(80)

8—*

Legujabb törvénykezési és gazdasági munkák.

Kaphatók Wittich J. könyvkereskedésében Maros-Vásárhelyt.

Adótörvények és szabályok gyűjteménye,

községek s különösen jegyzők számára írta: Till Antal ára 1 frt 20 kr.

A Telekkönyvi Rendtartás.

és az erre vonatkozó törvények és rendeletek magyarázata tekintettel Erdélyre írta Zilinszky Imre. Ara 2 frt 40 kr.

Az új szolgabírói hivatal.

kézikönyve

megyei tisztviselők, ügyvédek, jegyzők, és községi elöljárók használatára. Ara 2 frt,

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr.

Kolozsmegye-gyalui egyesbirája

által

a községi elöljáróságok részére kiadott

UTASÍTÁS

községi bíróságokhoz utasított ügyek tárgyalása és kezelése tárgyában.

mintákkal,

Ára 20 kr. — Postánküldve 26 kr.

Törvényczikk a községek rendezéséről Ara 40 kr.

1873-ik évi országgyűlési törv. czikkek 1-ső füzet 50 kr.

Magyarország és Erdély bírósági szerkezete és helyközségeinek legujabb bírósági felosztása, ára 1 frt 20 kr.

Függelék a köztörvényhatóságok, községek és az első folyamodású bíróságok rendezésére vonatkozó törvények és k. ministeri rendeletek gyűjteménye. Egybeillesztette Szeniczei Gusztáv, ára 70 kr.

Mezei gazda népszerű vezérkönyve, a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Irta: Galgóczi Károly.

I. rész általános földmivelés, ára 80 kr.

II. rész az állattenyésztés, ára 80 kr.

Kertészet kézikönyve, utasítás a konyha kertészet, virágmivelés és gyümölcs tenyésztés körében, a legujabb kútfők után, írták Galgóczi K. és Farkas M. 80 kr.

Magyar méhészkönyv, vagy utasítás a sikeres méh tenyésztésre. Irta: dr. Farkas Mihály. 50 kr.

Ügyes Mari, a kis konyhakertész, oktatás a zöldségtermesztésben, 50 kr.

Juhbetegségek és gyapjuismeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyításmódjával, 50 kr.

Gyakorlati és elméleti sertés tenyésztés. A magyar gazda község használatára. Írták: Dely Mátyás és Mihály. 50 kr.

Apró majorság, vagy a baromfi-tenyésztés célszerű módja számos fametszettel. 50 kr.

A bogár gyümölcsök, u. m. ribizke, köszméte (egres), málna, szeder, eper, borbolya, afonya, boroka, szőlő, füge és granát alma, czélszerű és jövedelmező termesztése. Különös tekintettel a szőlőlugas művelésre. 50 kr.

A dinnye tenyésztés foglalatja és a legjelesebb honi és külföldi csemege fajok ismertetése, írta Dr. Farkas Mihály számos ábrával, ára 50 kr.

A fatenyésztés, olvasókönyv népiskolák használatára. írta: Lukács Sándor, ára 40 kr.

Az új bélyeg- és illetéki törvény, a ministeri utasításokkal, ára 40 kr.

1872-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-adét kiadás 1 frt 20 kr., zsebkadás 1 frt 20 kr.

Magyarországban és Erdélyben hatályban lévő egyenes adókra, ezek kivételére és behajtására vonatkozó törvények, s szokások gyűjteménye. Összeszedte Szeniczei Gusztáv. Ara 1 frt 60 kr.

A bélyeg- és jogilletékek, valamint a bélyegdíjak iránti törvény és szabályok legujabb szerkezete. Összeszedte Szeniczei Gusztáv. Ara 2 frt.

Törvény és községek rendezéséről. Magyar ázó jegyzetekkel. Nyolczadrét-kiadás. Ara 1 példánynak 40 kr.

Telekkönyvi oktató.

Irta Ürmösy Boldizsár Ferencz.

2-ik javított kiadás. Ara 80 kr.

Községi Kalauz

vezérkönyv község- és körjegyzők, községbírák, elöljárók, s képviselők használatára.

Számos jegyzetekkel és gyakorlati irománypéldákkal, 2-ik a legujabb rendeletekkel bővített kiadás. Irta: Tóth Lajos. Ara 4 frt.

Magyar Önügyvéd,

gyakorlati tanácsadó és utmutató a polgári életben előforduló jogügyletek elintézésére, jogügyleteken tárgyazó okiratok és beadványok magyar és német szövegű iromány példával ellátva, minden osztálybeliek használatára. Ara 2 frt 40 kr.

Irta. Tóth Lajos.

Községi közigazgatás, vagyongazdálkodás és számadások kézikönyve,

Irta: Till Antal.

2-ik javított kiadás.

Ara 2 frt 50 kr.

A m. k. belügyminisztertől, a jegyzői szigorlatra készülőknek ajánlva.

Gazdasági lotenyésztés, pályamű, írta: Tompa Béla, számos ábrával, ára 1 frt.

Az ügyes szakácsnő, legegyszerűbben leírt főzés-mesterség középszintű magyar konyhák számára 40 kr.

Legujabb és megpróbáltatott magyar szakácskönyv, utmutató 1044 legjobb ízű étel főzésért Irta. Németh Zsuzsa. 80 kr.

Állatgyógyászat, hasznos házi állataink betegségeinek megismertetése és gyógyítása. Írták: Eisenmayer és Göbel, 80 kr.

Kalauz a gyümölcsfa ültetés és nyelés körül. Irta: Kovács Zs. Ara 1 frt.

A trágyakezelés, népszerű kézikönyve. Irta Konecsey Kálmán. Ara 50 kr.

A váltógazdaság, vagy az okszerű mezőgazdaszat és falusi háztartás alapelvei. Koszorozott pályamű. Irta: Mártonffy Zsigmond: 1 frt.

Gazdasági kis tükör a falusi ifjuság számára tandíj és olvasó könyvül. Ara 50 kr.

A szarvasmarha, ennek fajta és külemtana, fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása. stb. stb. betegségei és gyógyításuk. Irta: Engelbrecht Károly. Számos eredeti ábrával, 3 frt.

Általános baromfivásztási könyv. Irta: Dr. Wágnerfeld. 81 külön ábrával. Ara 2 forint 60 krajczár.

Koronás szőlőművelés, Irta Báthi Gábor, ábrákkal 30 kr.